

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาบุคลากรครูโรงเรียนบ้านเหล่า อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) สามารถสรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนบ้านเหล่า อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
2. เพื่อพัฒนาครูโรงเรียนบ้านเหล่า อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ให้มีความรู้ ความสามารถและเจตคติในการทำวิจัยในชั้นเรียน
3. เพื่อศึกษาคุณภาพงานวิจัยของครูโรงเรียนบ้านเหล่า อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาครูโรงเรียนบ้านเหล่า อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ให้มีความรู้ ความสามารถ และเจตคติที่ดีในด้านการวิจัยในชั้นเรียนมีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านเหล่า อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 12 คน ประกอบด้วย

1.1 ผู้วิจัย จำนวน 1 คน

1.2 ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 11 คน ได้แก่

1.2.1 ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 1 คน

1.2.2 ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 1 คน

1.2.3 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 คน

- 1.2.4 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 คน
- 1.2.5 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน
- 1.2.6 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 คน
- 1.2.7 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 คน
- 1.2.8 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน
- 1.2.9 ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 คน
- 1.2.10 ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 คน
- 1.2.11 ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน
- 1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 7 คน ประกอบด้วย
  - 1.3.1 ผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาและช่วยตรวจสอบเครื่องมือ จำนวน 3 คน
  - 1.3.2 วิทยากร จำนวน 1 คน
  - 1.3.3 ผู้เชี่ยวชาญประเมินงานวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือหลายประเภท เพื่อการตรวจสอบแบบหลายมิติ (Triangulation) และให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ถูกต้องกับการดำเนินการอย่างแท้จริง ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจการทำวิจัยในชั้นเรียน
3. แบบทดสอบก่อน – หลังอบรม (Pretest - Posttest)
4. แบบฝึกปฏิบัติ เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจการทำวิจัยในชั้นเรียน
5. แบบสังเกต
6. แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจการทำวิจัยในชั้นเรียน
7. แบบวัดเจตคติเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน
8. แบบประเมินงานวิจัยในชั้นเรียน
9. แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญประเมินงานวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านเหล่า อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยใช้กลยุทธ์ การอบรมเชิงปฏิบัติการ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียน

ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนบ้านเหล่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้วยแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยโดยภาพรวมกลุ่มเป้าหมายทั้ง 11 คน มีระดับความรู้ความเข้าใจด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.16$) และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมายทั้ง 11 คน โดยภาพรวมครูมีความสนใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน มีความต้องการจะพัฒนาตนเองด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน แต่คิดว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องยุ่งยากไม่เข้าใจวิธีการในการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ไม่สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างการวิจัยกับการเรียนการสอนไม่สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนให้สำเร็จด้วยตนเองได้ ด้านความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูมีระดับความรู้ความเข้าใจกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อยในทุกขั้นตอน โดยเฉพาะขั้นตอนการพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรมและการสรุปผลและเขียนรายงานการวิจัย การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน ไม่สามารถชี้ชัดว่าปัญหาที่จะนำมาทำวิจัยในชั้นเรียนควรเป็นปัญหาในลักษณะใด ไม่มีความมั่นใจในการวางแผนกำหนดรูปแบบหรือวิธีการแก้ไขปัญหาให้เหมาะสมกับลักษณะและสถานการณ์ที่เป็นปัญหาแม้จะเคยผ่านการอบรมในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนมาบ้างแต่ครูส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎี วิธีการ กระบวนการ สื่อ นวัตกรรม เครื่องมือ ลักษณะของข้อมูล วิธีการเก็บข้อมูล การจัดกระทำข้อมูล การแปลผล การวิเคราะห์ข้อมูล การใช้สถิติเพื่อการวิจัย การเขียนรายงานและองค์ประกอบของการรายงานวิจัยอยู่ในระดับน้อยสามารถสรุปตามขั้นตอนของการทำวิจัยในชั้นเรียน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูไม่สามารถแยกแยะได้ว่า สถานการณ์ ใด เป็นปัญหา ใด อะไรคือสาเหตุของปัญหาจึงส่งผลให้การวิเคราะห์ปัญหาไม่ตรงประเด็นของปัญหาที่แท้จริง และ ไม่สามารถชี้ชัดได้ว่าปัญหาที่จะนำมาทำวิจัยในชั้นเรียนควรเป็นลักษณะใด

2. การกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา ผู้ร่วมวิจัยไม่มีความมั่นใจในการวางแผนกำหนดรูปแบบหรือวิธีการแก้ปัญหาให้เหมาะสมกับลักษณะและสถานการณ์ที่เป็นปัญหาแม้จะเคยผ่านการอบรมมาบ้างแล้ว

3. การพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม ผู้ร่วมวิจัยไม่มีความรู้ความเข้าใจหลักการวิธีการใช้สื่อวัตกรรมการรูปแบบต่าง ๆ การจัดหา การสร้าง การพัฒนา และการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือหรือนวัตกรรมที่เหมาะสมในการนำไปใช้เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยเกี่ยวกับลักษณะของข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดทำข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล การใช้สถิติเพื่อการวิจัย การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ร่วมวิจัยไม่มีความรู้ในการจัดกระทำข้อมูล ไม่สามารถเลือกใช้ค่าสถิติที่เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลหรือวัตถุประสงค์ของการวิจัย และไม่มีความมั่นใจในการแปลผลการวิเคราะห์ค่าสถิติต่าง ๆ

5. การสรุปและเขียนรายงานการวิจัย ครูไม่มีความรู้ในเรื่ององค์ประกอบของการรายงานการวิจัย เคยศึกษาตัวอย่างรายงานการวิจัยมาบ้าง แต่ไม่มีความมั่นใจในการเขียนรายงานการวิจัยได้

ผลการวัดเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยพบว่า กลุ่มเป้าหมายทั้ง 11 คน มีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.08$) ร้อยละ 41.59

ผลพัฒนาบุคลากรด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนและเจตคติ

ผลการดำเนินงานพัฒนาครูโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ในวันที่ 28-29 มกราคม 2553 เพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจและสามารถทำวิจัยในชั้นเรียน ตามกระบวนการของกรมวิชาการ 5 ขั้นตอน ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการวิจัย เข้าใจในหลักการทำวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น จากการใช้แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนจากร้อยละ 38.48 เป็น ร้อยละ 83.33 เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 44.85 กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้ มีความมั่นใจ เกี่ยวกับขั้นตอน กระบวนการในการทำวิจัยในชั้นเรียนผลการพัฒนาบุคลากรด้านความสามารถ จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการตรวจแบบฝึกปฏิบัติ พบว่า กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนเข้าใจ กระบวนการในการทำวิจัยในชั้นเรียน

ทุกขั้นตอนการทำวิจัย สามารถกำหนดประเด็นปัญหาที่จะทำการวิจัย การกำหนดวิธีการ การออกแบบการวิจัยที่เน้นการแก้ปัญหาในชั้นเรียน สามารถ ออกแบบนวัตกรรมและสร้างเครื่องมือที่เหมาะสมการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ถูกต้องก่อนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การเลือกใช้สถิติสำหรับการวิจัยที่ถูกต้อง สามารถเขียนเค้าโครงการวิจัยและการเขียนสรุปผลการเขียนรายงานการวิจัยมากยิ่งขึ้นสรุปตามขั้นตอนการวิจัย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการสำรวจและการวิเคราะห์ปัญหา สามารถสรุปประเด็นเรียงลำดับความสำคัญในการแก้ปัญหาและกำหนดวัตถุประสงค์ได้ทุกคน
2. การกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจสามารถนำไปปฏิบัติจริงดำเนินการ กำหนดวิธีการแก้ปัญหาตามที่ตนเองต้องการพัฒนาได้
3. การพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความเข้าใจวิธีการหลักการและสามารถสร้างเครื่องมือ การหาคุณภาพเครื่องมือ การวัดผลการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับปัญหา เหมาะสมกับปัญหาที่เกิดขึ้น มีการปรับปรุงเพื่อให้ใช้งานได้มีประสิทธิภาพทุกคน
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจสามารถนำนวัตกรรมที่สร้างขึ้น ไปใช้แก้ปัญหาการนำวิธีการและนวัตกรรมมาใช้ หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนนี้ค่อนข้างดี สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง
5. สรุปและเขียนรายงานการวิจัย กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในหลักการสามารถนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในชั้นเรียน โดยการใช้เครื่องมือมาแปลผล สรุปผล อภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะและการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนได้

ผลการวัดเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย โดยภาพรวมกลุ่มเป้าหมายทั้ง 11 คน มีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนร้อยละ 93.18 สูงขึ้นกว่าเดิมร้อยละ 51.59 เมื่อพิจารณาทีละด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ปรากฏผลดังนี้ 1) การวิจัยในชั้นเรียนช่วยแก้ปัญหาความบกพร่องทางการเรียนของนักเรียน ($\bar{X}$ = 4.91) 2) การวิจัยในชั้นเรียนทำให้ครูเข้าใจกระบวนการพัฒนาตนเอง ($\bar{X}$ = 4.82) 3) การวิจัยในชั้นเรียนทำให้ครูต้องปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่เสมอ ($\bar{X}$ = 4.73) ซึ่งทั้ง 3 ด้านพบว่าครูมีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.66)

ผลการประเมินงานวิจัยในชั้นเรียน

ผลการประเมินงานวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยทั้ง 11 คน พบว่างานวิจัยในชั้นเรียนมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.40 พิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย มีผลดังนี้ 1) วัตถุประสงค์การวิจัยครอบคลุมปัญหาและตอบคำถามการวิจัยได้ ($\bar{X} = 4.30$) 2) ให้นิยามศัพท์เฉพาะที่สำคัญชัดเจนเหมาะสม ($\bar{X} = 4.24$) 3) การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา ชื่อเรื่องมีความแจ่มชัดรัดกุม ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อพิจารณาผลงานวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยเป็นรายบุคคลพบว่า มีผลการประเมินคุณภาพในระดับมากที่สุด จำนวน 2 เรื่องคือ 1) การพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.53$) 2) การพัฒนาการเรียนรู้อชีววิทยาศาสตร์ เรื่อง การเจริญเติบโต และวัฏจักรของสัตว์ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนโปรแกรม และงานวิจัยในชั้นเรียนที่มีผลการประเมินคุณภาพในระดับมาก จำนวน 9 เรื่อง

อภิปรายผล

สภาพปัจจุบันปัญหาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนบ้านเหล่า ก่อนการพัฒนา กลุ่มเป้าหมายมีระดับความรู้ความเข้าใจด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับสุวรรณ สิ่งห์แก้ว (2550 : 111-117) ได้ศึกษาการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแกดคำวังแสง พบว่า ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเทคนิคการทำวิจัย ขาดทักษะ แรงจูงใจ งบประมาณ ตลอดจนการเขียนรายงานการวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัยมีความต้องการจะพัฒนาตนเองด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน แต่ครูไม่เข้าใจเนื้อหากระบวนการและขั้นตอนถูกต้องชัดเจนในการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างการวิจัยกับการเรียนการสอนได้ ครูไม่มีความมั่นใจในการวางแผน กำหนดรูปแบบหรือวิธีการในการทำวิจัยในชั้นเรียน คิดว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องยุ่งยาก ไม่สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนให้สำเร็จด้วยตนเองได้ และครูบางคนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับสมคิด บุญคำมี (2551 : 163 - 164) ได้ศึกษาการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านแดงน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานและการนิเทศภายในพบว่าก่อนการพัฒนาครูส่วนใหญ่ผ่านการอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียนมาแล้วแต่ยังไม่ได้ลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง ครูขาดความมั่นใจในความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน

ที่ชัดเจน อีกทั้งยังขาดความเชื่อมั่นด้วยคิดว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องยาก ต้องใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้า เก็บข้อมูลนาน ใช้สถิติขั้นสูงในการวิเคราะห์ข้อมูล สันทัด อันทราศรี (2551 : 134 - 136) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน โลกกลางสมเด็จ อำเภอสเม็ญ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าสภาพปัจจุบันผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้ง 5 ขั้นตอน ตามกรอบการศึกษาน้อย ไม่เข้าใจขั้นตอนการทำวิจัยไม่มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการทำวิจัยในชั้นเรียน การเขียนเค้าโครง สร้างเครื่องมือ หรือนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ ตลอดจนเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลไม่ได้ และไม่สามารถเขียนรายงานผลการวิจัยได้ ไม่เห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ขาดการคิดค้นสื่อ และนวัตกรรมที่แปลกใหม่มาใช้ในการเรียนรู้

ผลการดำเนินการพัฒนาครูด้วยการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอน กระบวนการในการทำวิจัยในชั้นเรียนในระดับมาก เนื่องจากการอบรมเชิงปฏิบัติการที่มีการปฏิบัติจริงทำให้ผู้ร่วมวิจัย สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ การบรรยายของวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ ด้านการวิจัยในชั้นเรียนอย่างแท้จริง การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ฝึกปฏิบัติทุกขั้นตอนตามกระบวนการมีกิจกรรมที่หลากหลายในการอบรมเชิงปฏิบัติการส่งผลให้ผู้ร่วมวิจัย ได้ความรู้อย่างแท้จริงแสดงว่าการอบรมเชิงปฏิบัติการสามารถพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้เป็นผลสำเร็จ สอดคล้องกับ พิมวล คันศิลป์ (2552 : 136 - 145) ได้ศึกษาการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนดงน้อยวิทยา อำเภอสหัสขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่าการอบรมเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูให้ความสนใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติกิจกรรมในทุกขั้นตอน นพพร พรหมแสง (2552 : 169 - 175) ได้ศึกษาการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบึงคล้าวิทยาคมมิตรภาพที่ 194 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่าโดยภาพรวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ทั้ง 12 คน มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน ในระดับดีมาก และโดยภาพรวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักมีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด พงษ์นิษฐ์ (2552 : 145-149) ได้ศึกษาการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนภัทรคณาจารย์ อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ตามกรอบแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart โดยใช้กลยุทธ์การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย 3 รูปแบบ คือ การมีส่วนร่วม การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน พบว่า 1)กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำการวิจัยในชั้นเรียนทั้ง 5 ขั้นตอนในระดับมาก 2)กลุ่มเป้าหมายสามารถทำ

วิจัยในชั้นเรียนได้3)กลุ่มเป้าหมาย มีความพึงพอใจในการอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมในระดับมาก4)กลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมในการอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมในระดับมาก

ผลจากการวัดเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มเป้าหมายมีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.66$) แสดงว่ากลุ่มเป้าหมาย ได้รับความรู้จากการอบรมเชิงปฏิบัติการที่มีกิจกรรมที่หลากหลาย การบรรยายโดยวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีกิจกรรมการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ฝึกปฏิบัติทุกขั้นตอนตามกระบวนการด้านการวิจัยในชั้นเรียน กิจกรรมนำเสนอผลงาน ทำให้ผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการมีความมั่นใจในการทำการวิจัยในชั้นเรียน เห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ส่งผลให้มีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งสอดคล้องกับ มยุรี บัวกลาง (2551 : 136 - 139) ได้ศึกษาการพัฒนาคู่มือด้านการวิจัยในชั้นเรียนกรณี โรงเรียนก้านเหลืองวิทยาคม อำเภอเวียงน้อย จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยใช้หลักการของการวิจัยปฏิบัติการ(Action Research) ตามแนวคิดของ Kemmis และ Mc Taggart พบว่า กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 9 คน มีเจตคติที่ดีต่อการอบรมวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก นพพร พรหมแสง (2552 : 169 - 175) ได้ศึกษาการพัฒนาคู่มือด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบึงคล้าวิทยาคมมิตรภาพที่ 194 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่าโดยภาพรวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ทั้ง 12 คน โดยภาพรวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักมีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลจากการประเมินงานวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนบ้านเหล่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการประเมินงานวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยทั้ง 11 คน พบว่างานวิจัยของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 คน และงานวิจัยในชั้นเรียนที่มีผลการประเมินคุณภาพในระดับมาก จำนวน 9 คนงานวิจัยของกลุ่มเป้าหมายที่มีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากย่อมเกิดจากความรู้ความเข้าใจ และความสามารถของผู้วิจัยที่ได้รับความรู้ในระดับมาก จากการอบรมเชิงปฏิบัติการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุทรศักดิ์ อรรถเศรษฐัง (2551 : 121 - 126) ได้ศึกษาการพัฒนาคู่มือด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านเขื่อง กิ่งอำเภอเขียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า 1)ครู โรงเรียนบ้านเขื่องที่ได้รับการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนมีความรู้ความสามารถหลังดำเนินการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ มีคะแนนพัฒนาการที่เพิ่มขึ้น โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 87.78 2) การประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียนของครูใน โรงเรียนบ้านเขื่อง มีผลการประเมินหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนดำเนินการ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.03 มีผลการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ภาณิตา

เหรียญวัน (2551 : 178 - 180) ได้ศึกษาการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า หลังการพัฒนาโดยใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศภายในส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนสูงขึ้น ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 สามารถทำงานวิจัยได้อย่างมีคุณภาพพิจารณาจากการประเมินคุณภาพงานวิจัยในชั้นเรียนของครูกลุ่มเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$) นอกจากนี้ยังพบว่าครูกลุ่มเป้าหมายมีเจตคติที่ดีขึ้นต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.79$)

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านเหล่า อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยใช้กลยุทธ์ การอบรมเชิงปฏิบัติการ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 หน่วยงานทางการศึกษควรสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาด้านการวิจัยในชั้นเรียน อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาให้ครูมีทักษะ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษควรจะสนับสนุน ส่งเสริม มีการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ให้ขวัญกำลังใจแก่ครู ให้ครูมีเจตคติที่ดียิ่งขึ้นต่อการวิจัยในชั้นเรียน และเกิดความชำนาญมากยิ่งขึ้น

1.3 ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณด้านการวิจัยในชั้นเรียน และกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติราชการประจำปี เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาเป็นผลงานทางวิชาการ และเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้ใช้ความรู้ความสามารถพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เกิดขึ้นกับ ผู้เรียนอย่างแท้จริง

1.4 จัดหาสถานที่ เอกสารอ้างอิง เช่น ตำรา แหล่งเรียนรู้ เอกสารเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ครูได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองในหน่วยงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำวิจัยและพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนในรูปแบบต่างๆ เช่น การสังเคราะห์งานวิจัยในชั้นเรียน เพื่อสร้างองค์ความรู้ และการนำไปใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนครั้งต่อไป การศึกษาเชิงลึกหรือศึกษารายกรณี เช่น การศึกษาเฉพาะห้องเรียน ศิษยานักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ที่ลุ่มลึก แก้ปัญหาตรงจุด และควรมีการพัฒนาครูโดยใช้

การอบรมเชิงปฏิบัติการในด้านอื่นเช่นในการพัฒนาครูด้านการเรียนการสอนผ่านระบบ
เครือข่าย การพัฒนาการเรียนการสอนแบบบูรณาการ การพัฒนาการครูด้าน ICT เพื่อการเรียน
การสอน เป็นต้น เพื่อเพิ่มความรู้และประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้
หลากหลายยิ่งขึ้นของครูผู้สอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนของผู้เรียน และเพื่อเพิ่มคุณภาพ
การเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY